

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Første Afdeling)

25. marts 2021 ^{*i}

»Præjudiciel forelæggelse – lovvalg – forordning (EF) nr. 864/2007 og forordning (EF) nr. 593/2008 – anvendelsesområde ratione temporis – Domstolens manglende kompetence – artikel 94 i Domstolens procesreglement – samarbejde om civilretlige spørgsmål – forordning (EU) nr. 1215/2012 – artikel 1, stk. 1 – materielt anvendelsesområde – begrebet »det civil- og handelsretlige område« – artikel 7, nr. 1) – begreberne »sager om kontraktforhold« og »levering af tjenesteydelser« – artikel 24, nr. 1) – begrebet »leje eller forpagtning af fast ejendom« – forordning (EF) nr. 1393/2007 – forkyndelse af retslige og udenretslige dokumenter – notarer, der handler inden for rammerne af tvangsfuldbyrdsprocedurer – procedure med henblik på inddrivelse af en dagsparkeringsbillet for et køretøjs parkering på en parkeringsplads beliggende på offentlig vej«

I sag C-307/19,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Visoki trgovački sud (appeldomstol i handelsretlige sager, Kroatien) ved afgørelse af 26. marts 2019, indgået til Domstolen den 11. april 2019, i sagen

Obala i lučice d.o.o.

mod

NLB Leasing d.o.o.,

har

DOMSTOLEN (Første Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, J.-C. Bonichot, og dommerne L. Bay Larsen, C. Toader (refererende dommer), M. Safjan og N. Jääskinen,

generaladvokat: M. Bobek,

justitssekretær: A. Calot Escobar,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

efter at der er afgivet indlæg af:

- Obala i lučice d.o.o. ved advokat M. Kuzmanović,
- den kroatiske regering ved G. Vidović Mesarek, som befuldmægtiget,

* Processprog: kroatisk.

- den tyske regering ved J. Möller, R. Kanitz, M. Hellmann og E. Lankenau, som befuldmægtigede,
 - den slovenske regering ved J. Morela, som befuldmægtiget,
 - Europa-Kommissionen ved M. Wilderspin og M. Mataija, som befuldmægtigede,
- og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 26. november 2020, afsagt følgende

Dom

- 1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 56 TEUF, af artikel 4, stk. 1, artikel 10, stk. 1, artikel 11, stk. 1, og artikel 12, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 864/2007 af 11. juli 2007 om lovvalsregler for forpligtelser uden for kontrakt (Rom II-forordningen) (EUT 2007, L 199, s. 40, herefter »Rom II-forordningen«), af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1393/2007 af 13. november 2007 om forkyndelse i medlemsstaterne af retslige og udenretslige dokumenter i civil- og kommercielle sager (forkyndelse af dokumenter) og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1348/2000 (EUT 2007, L 324 af 10.12.2007, s. 79), af artikel 4, stk. 1, litra b) og c), og artikel 4, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 593/2008 af 17. juni 2008 om lovvalsregler for kontraktlige forpligtelser (Rom I) (EUT 2008, L 177, s. 6, berigtiget i EUT 2009, L 309, s. 87, herefter »Rom I-forordningen«) samt af artikel 7, nr. 1) og 2), og artikel 24, nr. 1), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1215/2012 af 12. december 2012 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område (EUT 2012, L 351, s. 1).
- 2 Anmodningen er blevet indgivet i forbindelse med en tvist mellem Obala i lučice d.o.o. (herefter »Obala«), der er et selskab med hjemsted i Kroatien, og NLB Leasing d.o.o., der er et selskab etableret i Slovenien, vedrørende en anmodning om inddrivelse af en parkeringsafgift for parkering på en afgrænset parkeringsplads på offentlig vej.

Retsforskrifter

EU-retten

Rom II-forordningen

- 3 Rom II-forordningens artikel 31 med overskriften »Tidsmæssig anvendelse« bestemmer:

»Denne forordning finder anvendelse på skadevoldende begivenheder, der finder sted efter dens ikrafttræden.«
- #### *Forordning nr. 1393/2007*
- 4 Artikel 1 i forordning nr. 1393/2007 med overskriften »Anvendelsesområde« bestemmer i stk. 1:

»Denne forordning finder anvendelse i civile og kommercielle sager, hvor et retsligt eller udenretsligt dokument skal sendes fra en medlemsstat til en anden for at blive forkyndt dér. Den omfatter i særdeleshed ikke spørgsmål vedrørende skat, told eller administrative anliggender eller statens ansvar for handlinger og undladelser under udøvelse af statsmagt (acta jure imperii).«

- 5 Denne forordnings artikel 14 med overskriften »Postforkyndelse« har følgende ordlyd:
- »Hver medlemsstat har adgang til at lade retslige dokumenter forkynde for personer, der er bosat i en anden medlemsstat, direkte med posten ved anbefalet brev med modtagelsesbevis eller tilsvarende.«
- 6 Nævnte forordnings artikel 16 med overskriften »Fremsendelse« bestemmer:
- »Udenretslige dokumenter kan fremsendes med henblik på forkyndelse i en anden medlemsstat i overensstemmelse med bestemmelserne i denne forordning.«
- 7 Forordning nr. 1393/2007, som var gældende på tidspunktet for de faktiske omstændigheder i hovedsagen, blev ophævet ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/1784 af 25. november 2020 om forkyndelse i medlemsstaterne af retslige og udenretslige dokumenter i civil- og handelsretlige sager (forkyndelse af dokumenter) (EUT 2020, L 405, s. 40).

Rom I-forordningen

- 8 Rom I-forordningens artikel 28, der har overskriften »Tidsmæssig anvendelse«, har følgende ordlyd:
- »Denne forordning finder anvendelse på aftaler, der er indgået fra den 17. december 2009.«

Forordning nr. 1215/2012

- 9 Følgende fremgår af 10. og 15. betragtning til forordning nr. 1215/2012:
- »(10) Denne forordnings anvendelsesområde bør omfatte alle de vigtigste spørgsmål på det civil- og handelsretlige område, bortset fra visse velafgrænsede spørgsmål [...]
- [...]
- (15) Kompetencereglerne bør frembyde en høj grad af forudsigelighed og være baseret på sagsøgtets bopæl som det principielle kriterium. Dette kompetencekriterium bør altid kunne gøres gældende, undtagen i enkelte velafgrænsede tilfælde, hvor det på grund af tvistens genstand eller af hensyn til parternes aftalefrihed er berettiget at lægge et andet tilknytningsmoment til grund. For at gøre de fælles regler mere gennemsigtige og undgå kompetencekonflikter bør juridiske personers bopæl defineres selvstændigt.«
- 10 Denne forordnings artikel 1, stk. 1, bestemmer:
- »Denne forordning finder anvendelse på det civil- og handelsretlige område, uanset rettens art. Den omfatter i særdeleshed ikke spørgsmål vedrørende skat, told eller administrative anliggender eller statens ansvar for handlinger og undladelser under udøvelse af statsmagt (*acta jure imperii*).«
- 11 Nævnte forordnings artikel 4, stk. 1, fastsætter:
- »Med forbehold af denne forordning skal personer, der har bopæl på en medlemsstats område, uanset deres nationalitet, sagsøges ved retterne i denne medlemsstat.«

12 Samme forordnings artikel 7, nr. 1) og 2), er affattet således:

»En person, der har bopæl på en medlemsstats område, kan sagsøges i en anden medlemsstat:

- 1) a) i sager om kontraktforhold ved retten på det sted, hvor den forpligtelse, der ligger til grund for sagen, er opfyldt eller skal opfyldes;
- b) ved anvendelsen af denne bestemmelse, og medmindre andet er aftalt, er opfyldelsesstedet for den forpligtelse, der ligger til grund for sagen:
 - ved salg af varer, det sted i en medlemsstat, hvor varerne i henhold til aftalen er blevet leveret eller skulle have været leveret
 - ved levering af tjenesteydelser, det sted i en medlemsstat, hvor tjenesteydelserne i henhold til aftalen er blevet leveret eller skulle have været leveret;
- c) er litra b) ikke relevant, finder litra a) anvendelse

2. i sager om erstatning uden for kontrakt, ved retten på det sted, hvor skadetilføjelsen er foregået eller vil kunne foregå.«

13 Artikel 24 i forordning nr. 1215/2012 bestemmer:

»Enekompetente er følgende retter i en medlemsstat uden hensyn til parternes bopæl:

- 1) i sager om rettigheder over fast ejendom samt om leje eller forpagtning af fast ejendom, retterne i den medlemsstat, på hvis område ejendommen er beliggende.

[...]«

Kroatisk ret

Tvangsfuldbyrdesloven

14 Artikel 1 i Ovršni zakon (lov om tvangsfuldbyrdelse) (*Narodne novine*, br. 112/12, 25/13, 93/14, 55/16 og 73/17) giver notarer kompetence til at foretage tvangsinddrivelse af fordringer på grundlag af et »autentisk dokument« ved at udstede en fuldbyrdesordre, der tjener som tvangsfuldbyrdesgrundlag, uden udtrykkeligt samtykke fra rekvisitus.

Færdselssikkerhedsloven

15 Artikel 1 i Zakon o sigurnosti prometa na cestama (lov om færdselssikkerhed) (*Narodne novine*, br. 67/08, 48/10 og 74/11) fastsætter, at formålet med denne lov bl.a. er at fastlægge de grundlæggende principper for de indbyrdes forhold, brugernes og øvrige personers adfærd i trafikken, de grundlæggende krav, som de offentlige veje skal opfylde med hensyn til færdselssikkerhed, færdselsreglerne, vejskiltning samt trafiksignaler- og afmærkninger, der skal benyttes af ansatte, der er bemyndiget til at sikre overholdelsen af disse regler.

16 Denne lovs artikel 5 har følgende ordlyd:

»(1) De lokale og regionale selvstyremyndigheder regulerer i overensstemmelse med bestemmelserne i nærværende lov og efter godkendelse af indenrigsministeriet færdslen på deres område, herunder navnlig:

[...]

6. parkeringsområder og -muligheder, parkeringsforbud og zoner med begrænset parkering [...]«

Parkeringsvedtægten for Zadar by

17 Odluka o organizaciji i načinu naplate parkiranja u Gradu Zadru (vedtægt om tilrettelæggelse af og de nærmere bestemmelser for betaling for parkering i Zadar by) (*Glasnik Grada Zadra*, br. 4/11) i den affattelse, der finder anvendelse på tvisten i hovedsagen (herefter »parkeringsvedtægten for Zadar by«), fastsætter tilrettelæggelsen og de nærmere bestemmelser for betaling for parkering samt kontrollen med parkering af køretøjer i offentlige betalingsparkeringsanlæg.

18 I vedtægtens artikel 2 defineres offentlige parkeringspladser som »offentlige parkeringspladser til standsning og parkering af køretøjer«.

19 Nævnte vedtægts artikel 4 bestemmer, at de offentlige parkeringspladser skal afmærkes i overensstemmelse med færdselssikkerhedsloven.

20 Det fremgår af samme vedtægts artikel 5, at afmærkning af offentlige parkeringspladser udføres af parkeringsoperatøren under tilsyn af den kompetente afdeling af kommunalforvaltningen.

21 Artikel 6 i parkeringsvedtægten for Zadar by fastsætter de dage og tidspunkter, hvor der skal betales parkeringsafgift.

22 Den nævnte vedtægts artikel 7 bestemmer:

»Ved standsning eller parkering af sit køretøj på en offentlig parkeringsplads indgår føreren eller ejeren af køretøjet en aftale med operatøren af parkeringspladsen med henblik på benyttelse af en offentlig parkeringsplads ved brug af en dagsparkeringsbillet [...] og accepterer de almindelige betingelser i aftalen om parkering, der er fastsat i denne vedtægt.«

23 Ifølge nævnte vedtægts artikel 9 modsvarer dagsbilletten, der er gyldig 24 timer fra dens udstedelse, summen af timetaksten for parkering i et område ganget med antallet af timer for betalingsparkerering i løbet af et parkeringstidsrum på 24 timer.

24 Samme vedtægts artikel 10 fastsætter, at indbetaling af dagsbilletten skal ske ved betaling via betalingsordre til parkeringsoperatørens løbende konto eller ved betaling af dagsbilletten til parkeringsoperatørens billetkontor.

25 I henhold til artikel 12 i parkeringsvedtægten for Zadar by skal brugeren af en parkeringsplads, som har fået udstedt en dagsbillet og en betalingsordre for denne billet, betale denne inden for en frist på otte dage fra dens udstedelse.

26 Parkeringsvedtægtens artikel 13 fastsætter, at hvis brugeren af parkeringspladsen ikke betaler dagsbilletten inden for den fastsatte frist, er den pågældende forpligtet til inden for en yderligere frist på otte dage, ud over beløbet af dagsbilletten, ligeledes at betale de faktiske omkostninger og de lovbestemte morarenter, der skal angives i betalingsordren. Hvis brugeren af parkeringspladsen ikke

betaler dagsbilletten, de faktiske omkostninger og de lovbestemte morarenter inden for de fastsatte frister, indleder parkeringsoperatøren i dennes navn og for dennes regning retsforfølgning mod brugeren.

Twisten i hovedsagen, de præjudicielle spørgsmål og retsforhandlingerne for Domstolen

- 27 Den 20. februar 2017 indledte Obala, der er et erhvervsdrivende selskab stiftet af byen Zadar (Kroatien) med henblik på opkrævning af afgifter for parkering af køretøjer på offentlig vej, på grundlag af et autentisk dokument en tvangsfuldbyrdsprocedure mod NLB Leasing ved en notar, der udøvede virksomhed i Kroatien, vedrørende opkrævning af afgifter svarende til dagsparkeringsbilletten for et køretøj på en afgrænset parkeringsplads beliggende på offentlig vej i Zadar. Det fremgår af anmodningen om præjudiciel afgørelse, at tilstedeværelsen af dette køretøj blev konstateret på en parkeringsplads den 30. juni 2012 kl. 13.02, og at Obala krævede betaling af dagsbilletten for en hel parkeringsdag.
- 28 Den 8. marts 2017 udstedte notaren en fuldbyrdsordre, hvorved NLB Leasing blev pålagt at indfri kravet, der angiveligt androg 84 kroatiske kunas (HRK) (ca. 11 EUR) for hovedfordringen, der udgjordes af den daglige parkeringsafgift, og et beløb på 1 235 HRK (ca. 165 EUR) for udgifter afholdt i forbindelse med sagen samt et beløb på 506,25 HRK (ca. 67 EUR) for forventede sagsomkostninger.
- 29 For at forkynde denne fuldbyrdsordre for NLB Leasing støttede notaren sig på artikel 14 i forordning nr. 1393/2007 og sendte med posten et anbefalet brev med modtagelsesbevis.
- 30 NLB Leasing gjorde indsigelse over for denne fuldbyrdsordre. Trgovački sud u Pazinu (handelsretten i Pazin, Kroatien) ophævede fuldbyrdsordren, for så vidt som den bestemte, at der skulle ske fuldbyrdelse, men erklærede sig inkompetent i forhold til indsigelsen og henviste sagen til Trgovački sud u Zadru (handelsretten i Zadar, Kroatien), som erklærede sig inkompetent og henviste denne negative kompetencekonflikt til den forelæggende ret.
- 31 Den forelæggende ret har rejst tvivl om flere aspekter af tvisten i hovedsagen, navnlig om lovligheden af forkyndelsen for sagsøgte ved anbefalet brev med modtagelsesbevis af en fuldbyrdsordre i forbindelse med en tvangsfuldbyrdsprocedure, der er indledt ved en notar på grundlag af et autentisk dokument, om kvalificeringen af retsforholdet mellem parterne i hovedsagen med henblik på at afgøre, om de kroatiske retter har kompetence til at påkende denne tvist, og om, hvilken materiel ret der skal finde anvendelse.
- 32 Denne ret ønsker indledningsvis oplyst, om notarer, der ikke er »retter« som omhandlet i forordning nr. 1215/2012, kan støtte sig på bestemmelserne i forordning nr. 1393/2007 med henblik på at forkynde deres fuldbyrdsordrer i forbindelse med en tvangsfuldbyrdsprocedure på grundlag af et autentisk dokument, og om retterne inden for rammerne af en retstvist som den i hovedsagen omhandlede kan forkynde tvangsfuldbyrdsdokumenter for en sagsøgt på grundlag af forordning nr. 1393/2007.
- 33 Den forelæggende ret er dernæst i tvivl om rækkevidden af begrebet »det civil- og handelsretlige område« som omhandlet i artikel 1 i forordning nr. 1215/2012 med henblik på at afgøre, om en retstvist om opkrævning af en dagsparkeringsbillet til en afgrænset parkeringsplads beliggende på offentlig vej henhører under dens kompetence.
- 34 Den har i denne henseende anført, at de lokale myndigheder i medfør af færdselssikkerhedslovens artikel 5, stk. 1, nr. 6, og reglerne om udøvelse af kommunal virksomhed vedtager vedtægter om parkeringspladser og delegerer deres offentlige myndighedsbeføjelser til kommunale kommercielle virksomheder, der er oprettet med henblik på opkrævning af parkeringsafgifter.

- 35 I den foreliggende sag fastsætter parkeringsvedtægten for Zadar by bl.a. parkeringsområderne og det tidsrum, hvori der opkræves parkeringsafgifter for parkering på offentlig vej, timetaksten og prisen for dagsparkeringsbilletten, hvis tilstedeværelsen af et køretøj, for hvilket dagsparkeringsbilletten ikke er betalt eller er udløbet, konstateres på et offentligt parkeringsområde.
- 36 Ifølge den forelæggende ret er forpligtelsen til at betale dagsparkeringsbilletten fastsat ensidigt og er af repressiv karakter, idet den kan betragtes som en bøde, hvis parkeringsafgiften ikke forinden er blevet betalt frivilligt i henhold til timetaksten, eller hvis det tidsrum, for hvilket den er betalt, er udløbet.
- 37 Den forelæggende ret er af den opfattelse, at der er en forskel mellem på den ene side parkering på aflukkede områder, hvor brugerne trækker en billet, der attesterer tidspunktet for indkørsel på området og betaler parkeringsafgifterne på det tidspunkt, hvor disse områder forlades, som omfattes af en klassisk civilretlig aftale og dermed det civilretlige område, og på den anden side den i hovedsagen omhandlede parkering, for hvilken afgiften betales på forhånd for et bestemt tidsrum, hvis overskridelse medfører betaling af en dagsbillet af en repressiv karakter.
- 38 Såfremt tvisten i hovedsagen henhører under anvendelsesområdet for forordning nr. 1215/2012, ønsker den forelæggende ret desuden oplyst, hvilke kompetenceregler der finder anvendelse i overensstemmelse med bestemmelserne i denne forordning.
- 39 I denne henseende har den forelæggende ret anført, at det i kroatisk retspraksis generelt antages, at en parkeringsaftale indgås, så snart et køretøj parkerer på en afgrænset plads, der befinder sig på offentlig vej. Spørgsmålet er imidlertid, om denne aftale skal kvalificeres som en kontrakt om levering af tjenesteydelser eller en aftale om leje eller forpagtning af fast ejendom.
- 40 Hvis en sådan parkeringsaftale kvalificeres som en aftale om levering af tjenesteydelser, kan der efter den forelæggende rets opfattelse foreligge en tilsidesættelse af den frie udveksling af tjenesteydelser i henhold til artikel 56 TEUF. Endvidere kan de kroatiske retter udlede deres kompetence af artikel 7, nr. 1), i forordning nr. 1215/2012. Henset til Domstolens praksis og navnlig dom af 23. april 2009, Falco Privatstiftung og Rabitsch (C-533/07, EU:C:2009:257), er den forelæggende ret imidlertid i tvivl om, hvorvidt Obalas virksomhed, som i den foreliggende sag udelukkende består i afmærkning af parkeringspladser og opkrævning af parkeringsafgifter, er tilstrækkelig til at kunne kvalificeres som en »tjenesteydelse« som omhandlet i denne retspraksis.
- 41 Hvad angår den eventuelle kvalificering af parkeringsaftalen som en aftale om leje eller forpagtning af fast ejendom som omhandlet i artikel 24, nr. 1), i forordning nr. 1215/2012 har den forelæggende ret anført, at i modsætning til aftalen om leje eller forpagtning af fast ejendom, for hvilken der efter de almindelige retsregler stilles krav om skriftlighed, er parkeringsaftalen ikke indgået skriftligt. Der er i øvrigt ikke en lovbestemt adgang til at søge fyldestgørelse i parkerede køretøjer. Der kan derimod argumenteres for, at et bestemt område af en fast ejendom er optaget, således at der er en vis lighed mellem parkeringsaftalen og en aftale om leje eller forpagtning af fast ejendom.
- 42 Den forelæggende ret har endvidere henvist til muligheden for, at parkering på offentlig vej ikke er af aftalemæssig karakter, og har rejst det spørgsmål, om det som følge af den omstændighed, at parkeringspladsbrugeren ikke har købt en timebillet, kan antages, at dennes ansvar kan have karakter af erstatning uden for kontrakt som omhandlet i artikel 7, nr. 2), i forordning nr. 1215/2012.
- 43 Endelig har denne ret rejst spørgsmål om, hvilken lov der skal finde anvendelse. Den har således anført, at i den foreliggende sag fandt parkeringen sted den 30. juni 2012, dvs. inden datoen for Republikken Kroatiens tiltrædelse af Den Europæiske Union, og ønsker følgelig oplyst, om bestemmelserne i Rom I- og Rom II-forordningen, henset til Domstolens praksis vedrørende aftaler indgået inden tiltrædelsesdatoen, herunder navnlig kendelse af 5. november 2014, VG Vodoopskrba (C-254/14, ikke trykt i Sml., EU:C:2014:2354), og dom af 14. februar 2019, Milivojević (C-630/17, EU:C:2019:123), finder anvendelse på tvisten i hovedsagen.

44 På denne baggrund har Visoki trgovački sud (appeldomstol i handelsretlige sager, Kroatien) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

- »1) Har notarer tilladelse til at forkynde dokumenter i henhold til [forordning nr. 1393/2007], når de forkynnder deres afgørelser i sager, hvori forordning nr. 1215/2012 ikke finder anvendelse, henset til den omstændighed, at notarer, der i Kroatien handler inden for rammerne af de beføjelser, som er tillagt dem i henhold til national ret i tvangsfuldbyrdsprocedurer på grundlag af et »autentisk dokument«, ikke er omfattet af begrebet »ret« i henhold til forordning nr. 1215/2012? Med andre ord: Eftersom notarer ikke er omfattet af begrebet »ret« i henhold til forordning nr. 1215/2012, kan de da anvende reglerne om forkyndelse af dokumenter, som er fastlagt i [forordning nr. 1393/2007], når de handler inden for rammerne af de beføjelser, som er tillagt dem i henhold til national ret i tvangsfuldbyrdsprocedurer på grundlag af et »autentisk dokument«?
- 2) Når retten til opkrævning er fastlagt i [færdselssikkerhedsloven] og i reglerne om udøvelse af kommunal virksomhed, som henhører under de offentlige myndigheder, kan parkering på gaden og på offentlig vej da anses for at være omfattet af det civilretlige område som omhandlet i [forordning nr. 1215/2012], som omhandler retternes kompetence og anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område, navnlig i betragtning af den omstændighed, at når det fastslås, at et køretøj uden parkeringsbillet eller med en ugyldig parkeringsbillet befinder sig på parkeringspladsen, underkastes dette køretøj øjeblikkeligt en forpligtelse til at betale en dagsbillet, som om det havde været parkeret hele dagen, uanset den præcise varighed af brugen af parkeringspladsen, således at denne opkrævning af dagsbilletten har karakter af sanktion, idet det skal præciseres, at en sådan parkering i nogle medlemsstater anses for en overtrædelse af færdselslovgivningen?
- 3) Når retten til opkrævning er fastlagt i [færdselssikkerhedsloven] og i reglerne om udøvelse af kommunal virksomhed, som henhører under de offentlige myndigheder, kan retterne i ovennævnte retssager om parkering på gaden og på offentlig vej da forkynde et dokument for de søgte i en anden medlemsstat i henhold til [forordning nr. 1393/2007]?

Såfremt det på grundlag af ovennævnte spørgsmål fastslås, at denne form for parkering er omfattet af det civilretlige område, forelægges følgende supplerede spørgsmål:

- 4) I denne sag foreligger en formodning om, at der indgås en aftale om den pågældende parkering på gaden på et sted, som er afmærket med vejskilte og/eller vejafmærkning, dvs. at det forudsættes, at parkeringen medfører, at der indgås en aftale, og hvis timesatsen for parkering ikke betales, skal der betales for en dagsbillet. Derfor ønskes det oplyst, om denne formodning om, at der indgås en aftale ved denne parkering, og om, at der gives samtykke til at betale prisen for en dagsbillet, når der ikke købes billet efter timesatsen for parkering, eller når den købte billet udløber, er i strid med de grundlæggende bestemmelser om udveksling af tjenesteydelser i artikel 56 [TEUF] og de øvrige bestemmelser i EU-retten.
- 5) Parkeringen i den foreliggende sag fandt sted i Zadar, og dermed er der en forbindelse mellem aftalen og de kroatiske retter, men udgør denne parkering en »tjenesteydelse« som omhandlet i artikel 7, [nr. 1)], i [forordning nr. 1215/2012], henset til den omstændighed, at begrebet tjenesteydelse indebærer, at den part, der leverer den, udfører en nærmere bestemt virksomhed, dvs. at den pågældende udfører denne virksomhed mod vederlag, og dermed ønskes det oplyst, om appellantens virksomhed er tilstrækkelig til, at den kan anses for en tjenesteydelse? Hvis de kroatiske retter ikke er tillagt specielle kompetencer i henhold til artikel 7, [nr. 1)], i [forordning nr. 1215/2012], har retten ved indstævntes bopæl kompetence til at påkende sagen.

- 6) Når retten til opkrævning er fastlagt i [færdselssikkerhedsloven] og i reglerne om udøvelse af kommunal virksomhed, som henhører under de offentlige myndigheder, og der kun opkræves betaling i løbet af et bestemt tidsrum hver dag, kan parkering på gaden og på offentlig vej da anses for leje eller forpagtning af fast ejendom i henhold til artikel 24, [nr. 1)], i [forordning nr. 1215/2012]?
- 7) Hvis ovennævnte formodning om, at denne parkering medfører, at der indgås en aftale (det fjerde præjudicielle spørgsmål), ikke finder anvendelse i den foreliggende sag, kan denne form for parkering – i hvilken forbindelse retten til at opkræve betaling for parkering er fastlagt i [færdselssikkerhedsloven], hvori det bestemmes, at der skal betales for en dagsbillet, hvis der ikke på forhånd betales for en billet for hver times brug af parkeringspladsen, eller hvis det tidsrum, som billetten omfatter, er udløbet – da anses for en sag om erstatning uden for kontrakt som omhandlet i artikel 7, [nr. 2)], i [forordning nr. 1215/2012]?
- 8) I den foreliggende sag fandt parkeringen sted inden Kroatiens tiltrædelse af Den Europæiske Union, nærmere bestemt den 30. juni 2012 kl. 13.02. Derfor ønskes det oplyst, om forordningerne om lovvalgsregler, dvs. [Rom I-forordningen] eller [Rom II-forordningen], finder anvendelse i den foreliggende sag i betragtning af deres tidsmæssige gyldighed.

Såfremt Den Europæiske Unions Domstol har kompetence til at besvare spørgsmål med hensyn til anvendelsen af den materielle ret, ønskes følgende oplyst:

- 9) Er formodningen om, at der indgås en aftale ved denne parkering, og om, at der gives samtykke til at betale prisen for en dagsbillet, når der ikke købes billet efter timesatsen for parkering, eller når den købte billet udløber, i strid med de grundlæggende bestemmelser om udveksling af tjenesteydelser i artikel 56 TEUF og de øvrige bestemmelser i EU-retten, uanset om køretøjets ejer er en fysisk eller en juridisk person? Med andre ord: For så vidt angår spørgsmålet om, hvilken materiel ret der finder anvendelse, kan bestemmelserne i [Rom I-forordningens] artikel 4 [...] da finde anvendelse i den foreliggende sag (velvidende at sagsakterne ikke indeholder nogen beviser for, at parterne havde indgået en aftale om lovvalg)?
- Hvis det fastslås, at der er tale om en aftale, er der i den foreliggende sag da tale om en tjenesteydelsesaftale, og kan denne aftale om parkering nærmere bestemt anses for en tjenesteydelse som omhandlet i [Rom I-forordningens] artikel 4, stk. 1, litra b)[...]?
 - Subsidiært: Kan denne parkering anses for en aftale om leje eller forpagtning som omhandlet i [Rom I-forordningens] artikel 4, stk. 1, litra c)[...]?
 - Subsidiært: Hvis denne parkering er omfattet af bestemmelserne i artikel 4, stk. 2, i forordning nr. 593/2008, ønskes det oplyst, hvilken ydelse der i den foreliggende sag er den karakteristiske ydelse, henset til, at appellant i det væsentlige kun afmærker gadens overflade med henblik på parkeringen og opkræver betaling for parkering, mens indstævnte parkerer og betaler for parkeringen. Hvis det fastslås, at det er appellant, der præsterer den karakteristiske ydelse, finder kroatisk ret anvendelse, men hvis indstævnte leverer den karakteristiske ydelse, finder slovensk ret anvendelse. Eftersom retten til opkrævning af betaling for parkeringen i denne sag imidlertid er reguleret af kroatisk ret, som aftalen dermed har sin nærmeste tilknytning til, kan bestemmelserne i [Rom I-forordningens] artikel 4, stk. [3], [...] da alligevel finde anvendelse i den foreliggende sag?
 - Hvis det fastslås, at der er tale om en forpligtelse uden for kontrakt som omhandlet i [Rom II-forordningen], kan denne forpligtelse uden for kontrakt da anses for en skade, således at lovvalget foretages i overensstemmelse med artikel 4, stk. 1, i [denne] forordning?

- Subsidiært: Kan denne form for parkering anses for uberettiget berigelse, således at lovvalget foretages i overensstemmelse med [Rom II-forordningens] artikel 10, stk. 1[...]?
- Subsidiært: Kan denne form for parkering anses for uanmodet forretningsførelse, således at lovvalget foretages i overensstemmelse med [Rom II-forordningens] artikel 11, stk. 1[...]?
- Subsidiært: Kan denne form for parkering anses for indstævntes ansvar på grund af culpa in contrahendo, således at lovvalget foretages i overensstemmelse med [Rom II-forordningens] artikel 12, stk. 1[...]?«

45 På grund af de sundhedsmæssige risici, der er forbundet med coronaviruspandemien, har Domstolens Første Afdeling ved afgørelse af 22. april 2020 besluttet at træffe afgørelse uden at afholde det retsmøde, der oprindeligt var planlagt i nærværende sag, og har tilsendt parterne og de berørte, som er omhandlet i artikel 23 i statuten for Den Europæiske Unions Domstol, flere spørgsmål til skriftlig besvarelse, hvilke spørgsmål Obala, den kroatiske og den slovenske regering samt Europa-Kommissionen har besvaret.

Om de præjudicielle spørgsmål

Formaliteten med hensyn til det første, det tredje og det fjerde spørgsmål samt første del af det niende spørgsmål

- 46 Obala og den kroatiske regering har gjort gældende, at anmodningen om præjudiciel afgørelse ikke kan antages til realitetsbehandling, i det væsentlige med den begrundelse, at den forelæggende ret ikke i tilstrækkelig grad har redegjort for de grunde, der har ført den til at forelægge de præjudicielle spørgsmål, eller relevansen for tvisten i hovedsagen af Domstolens eventuelle besvarelse af spørgsmål, som efter deres opfattelse er af faktisk karakter. Det kan ifølge Obala desuden antages, at der ikke foreligger en tvist i den foreliggende sag, for så vidt som den ret, ved hvilken der først er anlagt sag, i henhold til de nationale processuelle regler skulle have afvist indsigelsen mod fuldbyrdelsesordren, der var afsagt på grundlag af et autentisk dokument, med den begrundelse, at denne indsigelse ikke blot var affattet af en person, som ikke var beføjet til at repræsentere rekvisitus, men også på et andet sprog end kroatisk.
- 47 Ifølge Kommissionen skal den forelæggende ret træffe afgørelse inden for rammerne af en sag, der udelukkende vedrører en kompetencekonflikt mellem to retter. Den skal derfor kun afgøre, hvilken af de to pågældende retter der har stedlig kompetence. Efter denne institutions opfattelse er spørgsmålene vedrørende fortolkningen af forordning nr. 1215/2012 derfor de eneste, der er relevante for at afgøre denne kompetencekonflikt. De øvrige spørgsmål vedrørende forkyndelse af dokumenter og fastlæggelsen af den lov, der skal finde anvendelse, har ingen forbindelse med genstanden for tvisten i hovedsagen og kan derfor ikke antages til realitetsbehandling.
- 48 I denne henseende bemærkes, at der ifølge fast retspraksis foreligger en formodning for, at de spørgsmål om en fortolkning af EU-retten, som den nationale ret har stillet på det retlige og faktiske grundlag, som den har fastlagt inden for sit ansvarsområde, og hvis rigtighed det ikke tilkommer Domstolen at efterprøve, er relevante. Domstolen har alene mulighed for at undlade at træffe afgørelse vedrørende et præjudicielt spørgsmål, der er forelagt af en national ret i henhold til artikel 267 TEUF, når navnlig de krav til indholdet af anmodningen om præjudiciel afgørelse, som er indeholdt i procesreglementets artikel 94, ikke er opfyldt, eller når det klart fremgår, at den af den nationale ret ønskede fortolkning eller vurdering af en EU-retlig bestemmelses gyldighed savner enhver forbindelse med realiteten i hovedsagen eller dennes genstand, eller når problemet er af

hypotetisk karakter (jf. i denne retning dom af 9.7.2020, Verein für Konsumenteninformation, C-343/19, EU:C:2020:534, præmis 19, og af 3.9.2020, Supreme Site Services m.fl., C-186/19, EU:C:2020:638, præmis 42 og den deri nævnte retspraksis).

- 49 Det følger ligeledes af fast retspraksis, at det for at opnå en fortolkning af EU-retten, som den nationale ret kan bruge, er påkrævet, at denne giver en beskrivelse af de faktiske omstændigheder og regler, som de forelagte spørgsmål hænger sammen med, eller i al fald forklarer de faktiske forhold, der er baggrunden for dens spørgsmål. Forelæggelsesafgørelsen skal endvidere angive de nøjagtige grunde til, at den nationale ret har rejst spørgsmål om fortolkningen af EU-retten og har fundet det nødvendigt at forelægge Domstolen et præjudicielt spørgsmål (dom af 1.10.2020, Elme Messer Metalurgs, C-743/18, EU:C:2020:767, præmis 41 og den deri nævnte retspraksis).
- 50 Disse krav til indholdet af en anmodning om præjudiciel afgørelse fremgår udtrykkeligt af artikel 94 i Domstolens procesreglement, som den forelæggende ret skal iagttage nøje inden for rammerne af det samarbejde, der er indført ved artikel 267 TEUF. De fremgår i øvrigt af Den Europæiske Unions Domstols anbefalinger til de nationale retter vedrørende forelæggelse af præjudicielle spørgsmål (EUT 2018, C 257, s. 1) (jf. i denne retning dom af 13.12.2018, Rittinger m.fl., C-492/17, EU:C:2018:1019, præmis 38 og 39).
- 51 I den foreliggende sag skal det for så vidt angår fortolkningen af forordning nr. 1393/2007, som det første og det tredje spørgsmål vedrører, konstateres, at den forelæggende ret, for hvilken sagen er indbragt i forbindelse med en negativ kompetencekonflikt, i overensstemmelse med kravene i artikel 94 ikke har oplyst Domstolen om, hvorledes afgørelsen af tvisten i hovedsagen afhænger af fortolkningen af denne forordning. Navnlige, og således som det fremgår af forelæggelsesafgørelsen, har sagsøgte i hovedsagen anlagt sag ved de kroatiske retter og rejst indsigelse mod den fuldbyrdelsesordre, som var blevet forkyndt for denne.
- 52 Hvad angår det fjerde spørgsmål og første del af det niende spørgsmål har den forelæggende ret heller ikke redegjort for grundene til, at den finder, at der er tvivl om, hvorvidt formodningen for, at der er indgået en aftale som følge af parkeringen på en afgrænset parkeringsplads, der er beliggende på offentlig vej, er forenelig med bestemmelserne om den frie udveksling af tjenesteydelser fastsat i artikel 56 TEUF, eller grundene til, at den finder, at den omstændighed, at ejeren af det pågældende køretøj er en fysisk eller juridisk person, kan have betydning i denne sammenhæng.
- 53 Det følger heraf, at det første, det tredje og det fjerde spørgsmål samt første del af det niende spørgsmål ikke kan antages til realitetsbehandling.

Domstolens kompetence til at besvare det ottende spørgsmål og anden del af det niende spørgsmål

- 54 Med det ottende spørgsmål og anden del af det niende spørgsmål, der skal behandles først, ønsker den forelæggende ret med hensyn til bestemmelserne i Rom I- eller Rom II-forordningen oplyst, hvilken lov der skal finde anvendelse på et retsforhold, der er opstået ved parkering af et køretøj på en afgrænset parkeringsplads beliggende på offentlig vej, i en situation, hvor parkeringen fandt sted før den pågældende medlemsstats tiltrædelse af Unionen.
- 55 Artikel 2 i akten om Republikken Kroatiens tiltrædelsesvilkår samt om tilpasning af traktaten om Den Europæiske Union, traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde og traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab (EUT 2012, L 112, s. 21) fastsætter i denne henseende, at bestemmelserne i de oprindelige traktater og de retsakter, der er vedtaget af institutionerne, forud for Kroatiens tiltrædelse af Den Europæiske Union, er bindende for denne medlemsstat og finder anvendelse i nævnte stat udelukkende fra datoen for dens tiltrædelse, dvs. den 1. juli 2013.

- 56 Hvad angår Rom I-forordningen fremgår det af Domstolens praksis, at dens anvendelse i henhold til artikel 28 heri afhænger af tidspunktet for indgåelsen af den pågældende aftale (jf. i denne retning kendelse af 13.1.2016, Raiffeisen Privatbank Liechtenstein, C-397/15, ikke trykt i Sml., EU:C:2016:16, præmis 16).
- 57 For så vidt angår Rom II-forordningen har Domstolen fastslået, at i henhold til artikel 31 heri er det med hensyn til fastlæggelsen af forordningens tidsmæssige anvendelsesområde udelukkende tidspunktet, hvor den skadevoldende handling fandt sted, som skal tages i betragtning (jf. i denne retning dom af 17.11.2011, Homawoo, C-412/10, EU:C:2011:747, præmis 36).
- 58 I den foreliggende sag fremgår det af anmodningen om præjudiciel afgørelse, at den i hovedsagen omhandlede parkering af køretøjet fandt sted den 30. juni 2012, dvs. før Republikken Kroatiens tiltrædelse af Unionen. Heraf følger, at ratione temporis finder Rom I- og Rom II-forordningen ikke anvendelse, og at Domstolen ikke har kompetence til at besvare det ottende spørgsmål og anden del af det niende spørgsmål.

Det andet spørgsmål

- 59 Med det andet spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 1, stk. 1, i forordning nr. 1215/2012 skal fortolkes således, at en sag om inddrivelse af en afgift i form af en dagsparkeringsbillet for en parkeringsplads, som er afgrænset og beliggende på offentlig vej, der er indledt af et selskab bemyndiget af en lokal myndighed til at varetage driften af sådanne parkeringspladser, er omfattet af begrebet »det civil- og handelsretlige område« i denne bestemmelses forstand.
- 60 Hvad angår begrebet »det civil- og handelsretlige område« i artikel 1, stk. 1, i forordning nr. 1215/2012 har Domstolen gentagne gange fastslået, at nævnte begreb med henblik på i videst muligt omfang at sikre, at medlemsstaterne og de berørte personer har samme og ensartede rettigheder og forpligtelser i henhold til denne forordning, ikke skal fortolkes som en ren henvisning til en medlemsstats nationale ret. Dette begreb skal anses for et selvstændigt begreb, som skal fortolkes under hensyn dels til målet med og opbygningen af nævnte forordning, dels til de almindelige principper, der kan udledes af de nationale retsordener under ét (dom af 28.2.2019, Gradbeništvu Korana, C-579/17, EU:C:2019:162, præmis 46 og den deri nævnte retspraksis).
- 61 Af hensyn til en harmonisk retspleje kræver nødvendigheden af at sikre det indre markeds funktion og nødvendigheden af at undgå, at der træffes indbyrdes uforenelige retsafgørelser i forskellige medlemsstater, desuden, at begrebet »det civil- og handelsretlige område« fortolkes bredt (jf. i denne retning dom af 10.9.2009, German Graphics Graphische Maschinen, C-292/08, EU:C:2009:544, præmis 22 og 23).
- 62 Heraf følger, at for at fastslå, om et søgsmål er omfattet af begrebet »det civil- og handelsretlige område« som omhandlet i artikel 1, stk. 1, i forordning nr. 1215/2012 og følgelig af anvendelsesområdet for denne forordning, er det nødvendigt at afgøre, hvilket retsforhold der består mellem parterne i tvisten, og genstanden for denne tvist, eller alternativt at undersøge, på hvilket grundlag og efter hvilke nærmere regler søgsmålet er iværksat (dom af 16.7.2020, Movic m.fl., C-73/19, EU:C:2020:568, præmis 37 og den deri nævnte retspraksis).
- 63 Selv om visse tvister mellem en offentlig myndighed og en privatperson kan henhøre under anvendelsesområdet for forordning nr. 1215/2012, når søgsmålet omhandler handlinger, der er udført jure gestionis, forholder det sig anderledes, når den offentlige myndighed udøver offentligretlige beføjelser (jf. i denne retning dom af 7.5.2020, Rina, C-641/18, EU:C:2020:349, præmis 33 og den deri nævnte retspraksis).

- 64 Hvis en af parterne i tvisten udøver offentlig myndighed, fordi denne part udøver beføjelser, som er særligt vidtgående i forhold til de retsregler, der finder anvendelse i forholdet mellem privatpersoner, er en sådan tvist nemlig udelukket fra »det civil- og handelsretlige område« som omhandlet i artikel 1, stk. 1, i forordning nr. 1215/2012 (dom af 3.9.2020, Supreme Site Services m.fl., C-186/19, EU:C:2020:638, præmis 57 og den deri nævnte retspraksis).
- 65 Den omstændighed, at visse aktiviteter har et offentligt formål, er desuden ikke i sig selv tilstrækkelig til at kvalificere disse aktiviteter som værende udført jure imperii, såfremt de ikke er ensbetydende med udøvelse af beføjelser, som er særligt vidtgående i forhold til de retsregler, der finder anvendelse i forholdet mellem privatpersoner (dom af 3.9.2020, Supreme Site Services m.fl., C-186/19, EU:C:2020:638, præmis 66 og den deri nævnte retspraksis).
- 66 For så vidt angår hovedsagens genstand vedrører denne inddrivelse af en fordring i form af en dagsbillet til parkering på en afgrænset parkeringsplads beliggende på offentlig vej med tillæg af sagsomkostninger.
- 67 Som det fremgår af de sagsakter, som Domstolen råder over, hviler dette søgsmål, selv om det er anlagt af Obala i overensstemmelse med det mandat, som Obala er tildelt ved en retsakt udstedt af en offentlig myndighed, på et privatretligt forhold, inden for rammerne af hvilket parterne har påtaget sig rettigheder og forpligtelser i henhold til de almindelige betingelser i parkeringsaftalen, der er fastsat i parkeringsvedtægten for Zadar by, herunder for så vidt angår forpligtelsen til at betale enten en timebillet eller dagsbilletten og prisen for disse billetter. En aftale om en dagsbillet anses for at være indgået som følge af manglende betaling af timebilletten.
- 68 Endvidere, og således som det fremgår af den kroatiske regerings skriftlige svar på de spørgsmål, som Domstolen har fremsendt, hviler forpligtelsen til at betale de faktiske omkostninger og morarenter i tilfælde af manglende betaling af en dagsparkeringsbillet på den kroatiske lov om forpligtelser, som fastsætter kreditors ret til fuld erstatning.
- 69 Det fremgår ligeledes af oplysningerne i de sagsakter, som Domstolen råder over, at dagsparkeringsbilletten ikke udgør en sanktion for en færdselsovertrædelse.
- 70 For så vidt angår grundlaget og de nærmere regler for indledning af søgsmålet i hovedsagen skal det ligeledes bemærkes, at Obala søger at inddrive parkeringsafgiften i henhold til de almindelige retsregler, idet Obala i overensstemmelse med tvangsfuldbyrdsloven har iværksat en indledende procedure ved en notar, som er blevet efterfulgt af en retssag, efter at rekvisitus har rejst indsigelse mod den fuldbyrdsordre, som nævnte notar har udstedt.
- 71 I lighed med den sag, der gav anledning til dom af 9. marts 2017, Pula Parking (C-551/15, EU:C:2017:193), tildeler Obala ikke ved at udstede en dagsparkeringsbillet til de berørte personer sig selv beføjelse til at udstede et tvangsfuldbyrdsdokument under fravigelse af de almindelige retsregler, eftersom dette selskab efter udstedelsen heraf blot er i stand til at påberåbe sig et autentisk dokument, som gør det muligt for denne at indlede en procedure i henhold til bestemmelserne i tvangsfuldbyrdsloven, eller eventuelt indlede en retslig procedure, såfremt der gøres indsigelse.
- 72 Det følger af det ovenstående, at hverken det retsforhold, der består mellem parterne i et søgsmål som det i hovedsagen omhandlede, eller grundlaget og de nærmere regler for iværksættelse af et sådant søgsmål kan anses for at udgøre holdepunkter for, at der er udøvet offentligretlige beføjelser i EU-rettens forstand, således at et søgsmål af denne art må anses for at være omfattet af begrebet »det civil- og handelsretlige område« som omhandlet i artikel 1, stk. 1, i forordning nr. 1215/2012 og falder ind under denne forordnings anvendelsesområde.

- 73 Henset til disse betragtninger skal det andet spørgsmål besvares med, at artikel 1, stk. 1, i forordning nr. 1215/2012 skal fortolkes således, at en sag om inddrivelse af en afgift i form af en dagsparkeringsbillet for en parkeringsplads, som er afgrænset og beliggende på offentlig vej, der er indledt af et selskab bemyndiget af en lokal myndighed til at varetage driften af sådanne parkeringspladser, er omfattet af begrebet »det civil- og handelsretlige område« i denne bestemmelses forstand.

Det sjette spørgsmål

- 74 Med det sjette spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 24, nr. 1), i forordning nr. 1215/2012 skal fortolkes således, at en sag om inddrivelse af en afgift i form af en dagsparkeringsbillet for en afgrænset parkeringsplads beliggende på offentlig vej er omfattet af begrebet »leje eller forpagtning af fast ejendom« i denne bestemmelses forstand.
- 75 I overensstemmelse med fast retspraksis tager de fælles regler for kompetencetildelingen, som er opstillet i kapitel II i forordning nr. 1215/2012, udgangspunkt i hovedreglen i forordningens artikel 4, stk. 1, hvorefter personer, der har bopæl på en medlemsstats område, uanset deres nationalitet, skal sagsøges ved retterne i denne stat (dom af 4.10.2018, Feniks, C-337/17, EU:C:2018:805, præmis 35).
- 76 Det er kun som en undtagelse til hovedreglen om, at retterne på det sted, hvor sagsøgte har bopæl, har kompetencen, at kapitel II, afdeling 6, i forordning nr. 1215/2012 indeholder en række regler om enekompetence, herunder reglen i denne forordnings artikel 24, nr. 1), som tillægger retterne i den medlemsstat, på hvis område den pågældende ejendom er beliggende, kompetencen til at træffe afgørelse i sager om leje- og forpagtningsaftaler vedrørende fast ejendom (jf. i denne retning dom af 10.7.2019, Reitbauer m.fl., C-722/17, EU:C:2019:577, præmis 38). Henset til deres karakter af undtagelser bør bestemmelserne i nævnte forordnings artikel 24, nr. 1), ikke fortolkes videre, end deres formål kræver (jf. i denne retning dom af 16.11.2016, Schmidt, C-417/15, EU:C:2016:881, præmis 28 og den deri nævnte retspraksis).
- 77 For så vidt angår formålet med disse bestemmelser bemærkes, således som det fremgår af Domstolens faste praksis, at den afgørende begrundelse for, at retterne i den medlemsstat, hvor den faste ejendom er beliggende, er enekompetente, er, at retten på det sted, henset til dens nærhed til den faste ejendom, bedst er i stand til at skaffe sig kendskab til de faktiske forhold og anvende de gældende regler og sædvaner, som normalt er reglerne og sædvanerne i den stat, hvor ejendommen er beliggende (jf. i denne retning dom af 16.11.2016, Schmidt, C-417/15, EU:C:2016:881, præmis 29 og den deri nævnte retspraksis).
- 78 Hvad særligt angår leje og forpagtning af fast ejendom følger det af Domstolens praksis, at denne enekompetence er begrundet i det komplekse ejer/lejerforhold, som indebærer en række rettigheder og forpligtelser ud over dem, der vedrører lejen. Dette forhold er reguleret af særlige lovbestemmelser, der til dels er præceptive, i den stat, hvor den ejendom, der er genstand for leje- eller forpagtningsaftalen, er beliggende, såsom bestemmelser om, hvem der har ansvaret for vedligeholdelsen af ejendommen og for betaling af ejendomsskatter, eller om de pligter, der påhviler brugeren af ejendommen i forhold til dennes naboer, samt om kontrol med eller begrænsning af ejerens ret til at tage ejendommen i sin besiddelse ved leje- eller forpagtningsaftalens ophør (kendelse af 15.5.2019, MC, C-827/18, ikke trykt i Sml., EU:C:2019:416, præmis 27 og den deri nævnte retspraksis).
- 79 I det foreliggende tilfælde vedrører hovedsagen, således som det fremgår af forelæggelsesafgørelsen, imidlertid ikke betingelserne for brugen af en fast ejendom, men opkrævningen af en parkeringsafgift for en afgrænset parkeringsplads beliggende på offentlig vej. Uanset hvordan det således etablerede

retsforshold kvalificeres i national ret, kan en sådan sag, henset til dens genstand og omfanget af den efterprøvelse, som den nationale ret skal foretage, ikke omfattes af reglen om enekompetence i artikel 24, nr. 1), i forordning nr. 1215/2012.

- 80 Henset til disse betragtninger skal det sjette spørgsmål besvares med, at artikel 24, nr. 1), i forordning nr. 1215/2012 skal fortolkes således, at en sag om inddrivelse af en afgift i form af en dagsparkeringsbillet for en afgrænset parkeringsplads beliggende på offentlig vej ikke er omfattet af begrebet »leje eller forpagtning af fast ejendom« i denne bestemmelses forstand.

Det femte og det syvende spørgsmål

- 81 Med det femte og det syvende spørgsmål, der skal behandles samlet, ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst først, om artikel 7, nr. 1), i forordning nr. 1215/2012 skal fortolkes således, at en sag om inddrivelse af en afgift i form af en dagsparkeringsbillet for en afgrænset parkeringsplads beliggende på offentlig vej er omfattet af »sager om kontraktforhold« i denne bestemmelses forstand, dernæst, i bekræftende fald, om aftalen om parkering indgået under sådanne omstændigheder udgør en aftale om levering af tjenesteydelser som omhandlet i denne forordnings artikel 7, nr. 1), litra b), andet led, og endelig, i benægtende fald, om et sådant søgsmål er omfattet af den specielle kompetenceregul i sager om erstatning uden for kontrakt i nævnte forordnings artikel 7, nr. 2).
- 82 Hvad for det første angår den aftaleretlige eller deliktretlige karakter af hovedsagen skal det bemærkes, at begreberne »sager om kontraktforhold« og »sager om erstatning uden for kontrakt« som omhandlet i henholdsvis nr. 1) og nr. 2) i artikel 7 i forordning nr. 1215/2012 skal fortolkes selvstændigt, primært ud fra forordningens mål og opbygning for at sikre forordningens ensartede anvendelse i alle medlemsstaterne. Disse begreber kan ikke forstås således, at der henvises til den kvalificering, som i den nationale lovgivning, der finder anvendelse, gives af det retsforshold, der foreligger i sagen for den nationale ret (jf. i denne retning dom af 14.7.2016, Granarolo, C-196/15, EU:C:2016:559, præmis 19 og den deri nævnte retspraksis).
- 83 Domstolen har i denne henseende fastslået, at begrebet »sager om erstatning uden for kontrakt« som omhandlet i artikel 7, nr. 2), i forordning nr. 1215/2012 omfatter ethvert krav om, at en sagsøgt pålægges et erstatningsansvar, der ikke er knyttet til »sager om kontraktforhold« som omhandlet i denne forordnings artikel 7, nr. 1), litra a), for så vidt som det ikke støttes på, at en person frivilligt har påtaget sig en retlig forpligtelse over for en anden person (dom af 24.11.2020, Wikingerhof, C-59/19, EU:C:2020:950, præmis 23 og den deri nævnte retspraksis).
- 84 Domstolen har præciseret, at anvendelsen af enten artikel 7, nr. 1), i forordning nr. 1215/2012 eller dennes artikel 7, nr. 2), for det første afhænger af sagsøgerens valg om at påberåbe sig en af disse specielle kompetenceregler og for det andet af prøvelsen, der foretages af den ret, for hvilken sagen er anlagt, af de særlige betingelser, der er fastsat i disse bestemmelser (dom af 24.11.2020, Wikingerhof, C-59/19, EU:C:2020:950, præmis 29).
- 85 Når en sagsøger påberåber sig en af de nævnte regler, er det nødvendigt for den ret, for hvilken sagen er anlagt, at efterprøve, om sagsøgerens påstande, uanset hvordan de kvalificeres i national ret, er af kontraktretlig karakter, eller derimod af deliktretlig karakter som omhandlet i nævnte forordning (dom af 24.11.2020, Wikingerhof, C-59/19, EU:C:2020:950, præmis 30).
- 86 Det følger heraf, at det indledningsvis skal efterprøves, om en sag om inddrivelse af en afgift i form af en dagsparkeringsbillet for en afgrænset parkeringsplads beliggende på offentlig vej, uanset hvordan den kvalificeres i national ret, er af kontraktretlig karakter.

- 87 Det bemærkes i denne henseende, at selv om artikel 7, nr. 1), i forordning nr. 1215/2012 ikke kræver, at der er indgået en skriftlig aftale, er det dog nødvendigt, for at denne bestemmelse kan finde anvendelse, at der kan identificeres en kontraktlig forpligtelse. Det skal præciseres, at en sådan forpligtelse kan anses for at være opstået stiltiende, bl.a. når dette følger af utvetydige handlinger, der giver udtryk for parternes vilje (jf. i denne retning dom af 14.7.2016, Granarolo, C-196/15, EU:C:2016:559, præmis 24 og den deri nævnte retspraksis).
- 88 I det foreliggende tilfælde fremgår det af de sagsakter, som Domstolen råder over, at de almindelige betingelser for benyttelse af offentlige parkeringspladser, nemlig bl.a. fastlæggelsen af parkeringspladser, åbningstider og parkeringstakster, herunder forpligtelsen til at betale en dagsparkeringsbillet, er blevet offentliggjort i parkeringsvedtægten for Zadar by. Parkering på en afgrænset parkeringsplads, der er beliggende på offentlig vej, skaber et retsforhold mellem operatøren af denne plads og den person, der har gjort brug af den ved betaling af en time- eller dagsparkeringsbillet, hvilket kan kvalificeres som værende af kontraktmæssig karakter.
- 89 En sag om inddrivelse af en afgift for en dagsparkeringsbillet er således baseret på en angivelig tilsidesættelse af kontraktlige forpligtelser og henhører under »sager om kontraktforhold« som omhandlet i artikel 7, nr. 1), litra a), i forordning nr. 1215/2012, således at de kroatiske retter kan udlede deres kompetence af denne bestemmelse, uafhængigt af karakteren af den i hovedsagen omhandlede parkeringsaftale.
- 90 Det argument, som den slovenske regering har fremført i sin besvarelse af Domstolens skriftlige spørgsmål, hvorefter rekviritus ikke frivilligt har samtykket i en forpligtelse, for så vidt som det i hovedsagen omhandlede køretøj i det foreliggende tilfælde er parkeret på den pågældende parkeringsplads, ikke af denne part selv, men af leasingtageren, kan ikke rejse tvivl om hovedsagens kontraktmæssige karakter. Dette argument vedrører nemlig den realitetsbehandling, som en ret er forpligtet til at foretage efter at have truffet afgørelse om sin kompetence.
- 91 Domstolen har i denne henseende fastslået, at en ret, ved hvilken der er anlagt sag om opfyldelse af en kontrakt, har kompetence i henhold til artikel 7, nr. 1), i forordning nr. 1215/2012, selv når sagsøgte har gjort indsigelse om, at der ikke foreligger en kontrakt (dom af 4.3.1982, Effer, 38/81, EU:C:1982:79, præmis 8).
- 92 Hvad for det andet angår muligheden for at kvalificere den i hovedsagen omhandlede parkeringsaftale som en aftale om levering af tjenesteydelser med henblik på anvendelsen af artikel 7, nr. 1), litra b), i forordning nr. 1215/2012 skal det præciseres, at en sådan kvalificering udelukker anvendelsen af kompetencereglen i nævnte forordnings artikel 7, nr. 1), litra a). Henset til det hierarki, som denne bestemmelses litra c) fastsætter mellem bestemmelsens litra a) og b), finder kompetencereglen i dette litra a) således kun anvendelse som alternativ til litra b), og kun såfremt litra b) ikke er relevant (dom af 8.3.2018, Saey Home & Garden, C-64/17, EU:C:2018:173, præmis 34 og den deri nævnte retspraksis).
- 93 Begrebet »tjenesteydelser« som omhandlet i artikel 7, nr. 1), litra b), andet led, i forordning nr. 1215/2012 indebærer i det mindste, at den part, som præsterer tjenesteydelserne, udøver en nærmere bestemt virksomhed mod vederlag (jf. i denne retning dom af 8.3.2018, Saey Home & Garden, C-64/17, EU:C:2018:173, præmis 38 og den deri nævnte retspraksis).
- 94 Hvad angår kriteriet om, hvorvidt der er tale om virksomhed, kræves det, at der foretages positive handlinger, og at der ikke blot er tale om simple undladelser (dom af 8.3.2018, Saey Home & Garden, C-64/17, EU:C:2018:173, præmis 39). Domstolen har således fastslået, at en aftale, hvorved indehaveren af en immateriel rettighed indrømmer sin medkontrahent ret til at udnytte denne rettighed mod betaling af et vederlag, ikke indebærer en sådan virksomhed, idet indehaveren af den immaterielle rettighed ikke præsterer nogen tjenesteydelse ved at overdrage udnyttelsen af rettigheden, men

udelukkende forpligter sig til at lade sin medkontrahent frit udnytte den nævnte rettighed (jf. i denne retning dom af 23.4.2009, Falco Privatstiftung og Rabitsch, C-533/07, EU:C:2009:257, præmis 30 og 31).

- 95 I den foreliggende sag fremgår det imidlertid af de oplysninger, som Domstolen råder over, at Obala varetager driften af offentlige parkeringspladser, hvilket indebærer en bestemt virksomhed, i det mindste i etableringen, afgrænsningen og afmærkningen på offentlig vej af parkeringspladser samt varetagelsen af de nærmere regler for opkrævning af parkeringsafgifter.
- 96 Hvad angår kriteriet om det vederlag, der betales som modydelse for en virksomhed, er det i den foreliggende sag ikke bestridt, at betalingen af en dagsparkeringsbillet kan kvalificeres som vederlag.
- 97 Følgelig, og således som generaladvokaten i det væsentlige har anført i punkt 119 og 120 i forslaget til afgørelse, kan den i hovedsagen omhandlede parkeringsaftale kvalificeres som en aftale om »levering af tjenesteydelser« som omhandlet i artikel 7, nr. 1), litra b), andet led, i forordning nr. 1215/2012.
- 98 Det femte og det syvende spørgsmål skal derfor besvares med, at artikel 7, nr. 1), i forordning nr. 1215/2012 for det første skal fortolkes således, at en sag om inddrivelse af en afgift, som følger af en aftale vedrørende parkering på en af de afgrænsede parkeringspladser beliggende på offentlig vej, der tilrettelægges og forvaltes af et selskab, som er bemyndiget hertil, er omfattet af »sager om kontraktforhold« i denne bestemmelses forstand, og for det andet, at denne aftale udgør en aftale om levering af tjenesteydelser som omhandlet i denne forordnings artikel 7, nr. 1), litra b), andet led.

Sagsomkostninger

- 99 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra de nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Første Afdeling) for ret:

- 1) Artikel 1, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1215/2012 af 12. december 2012 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område skal fortolkes således, at en sag om inddrivelse af en afgift i form af en dagsparkeringsbillet for en parkeringsplads, som er afgrænset og beliggende på offentlig vej, der er indledt af et selskab bemyndiget af en lokal myndighed til at varetage driften af sådanne parkeringspladser, er omfattet af begrebet »det civil- og handelsretlige område« i denne bestemmelses forstand.
- 2) Artikel 24, nr. 1), i forordning nr. 1215/2012 skal fortolkes således, at en sag om inddrivelse af en afgift i form af en dagsparkeringsbillet for en afgrænset parkeringsplads beliggende på offentlig vej ikke er omfattet af begrebet »leje eller forpagtning af fast ejendom« i denne bestemmelses forstand.
- 3) Artikel 7, nr. 1), i forordning nr. 1215/2012 skal for det første fortolkes således, at en sag om inddrivelse af en afgift, som følger af en aftale vedrørende parkering på en af de afgrænsede parkeringspladser beliggende på offentlig vej, der tilrettelægges og forvaltes af et selskab, som er bemyndiget hertil, er omfattet af »sager om kontraktforhold« i denne bestemmelses forstand, og for det andet, at denne aftale udgør en aftale om levering af tjenesteydelser som omhandlet i denne forordnings artikel 7, nr. 1), litra b), andet led.

Underskrifter

i — Der er foretaget en sproglig rettelse i stikordene efter dommens offentliggørelse.